

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૨૦૧૨નો વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૩૧૮૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય સુશ્રી.ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માન. ન્યાયમૂર્તિ સ્વામી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

આયેશાબેગમ શેખ અને ૨.... અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય-સચિવ દ્વારા અને ૩.... સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:-

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧-૩ તરફે વકીલ સુશ્રી. સોનલ ડી. વ્યાસ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ તરફે એજીપી સુશ્રી. જ્યોતિ ભટ્ટ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧-૪ તરફે આપવામાં આવેલ નિયમ

=====

કોરમ:માનનીય સુશ્રી.ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

તારીખ:૨૯/૦૬/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી પ્રસ્તુત અરજી, રિવિઝન અરજી નંબર ૭૭ / ૨૦૦૬ માં સામાવાળા નંબર ૪ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૫.૦૧.૨૦૧૨ ના આદેશ સામે નિર્દેશિત છે, જેના દ્વારા સામાવાળા નંબર ૪ એ બોમ્બે લેન્ડ રેવેન્યુ કોડ, ૧૮૭૯ (જેને હવે પછી 'રેવેન્યુ એક્ટ' તરીકે ઉલ્લેખવામાં આવશે) ની કલમ ૨૧૧ હેઠળ અરજદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સદર રિવિઝન અરજી ફગાવી દીધી છે.

૨. ટૂંકી હકીકતો એ છે કે અરજદાર નંબર ૧ ના પતિ અને અરજદાર નંબર ૨ તથા ૩ ના પિતા મેજર કે.એસ. મોહમ્મદ અલી ભારતીય સેનામાં સેવા આપી રહ્યા હતા. સામાવાળા નંબર ૧ એ તારીખ ૩૦.૦૬.૧૯૬૫ ના આદેશ અનુસાર જૂનાગઢ જિલ્લાના માંગરોળ તાલુકાના રહીજ ગામે સરવે નંબર ૬૫૩ પેકીની ૧૦ એકર જમીન ફળઝાઉ વૃક્ષો ઉછેરવા માટે ૩૦ વર્ષના ભાડાપટ્ટા પર તેમને મંજૂર કરી હતી. અરજદારોના જણાવ્યા અનુસાર, જમીન દરિયાકાંઠાના વિસ્તારમાં આવેલી હોવાથી તે ખારી થઈ ગઈ હતી, અને તેથી અરજદારો દ્વારા ઉછેરવામાં આવેલા ફળઝાઉ વૃક્ષો ધીમે ધીમે નષ્ટ થઈ ગયા હતા. તેથી, અરજદારોએ સદર જમીનને જૂની શરતમાં ફેરવવા માટે અરજી કરી હતી. જો કે, સામાવાળા નંબર ૧ એ સદર જમીનની કિંમત રૂ. ૧૦,૦૦૦/- નક્કી કરી હતી, અને તારીખ ૨૩.૦૫.૧૯૭૮ ના આદેશ અનુસાર તેમાં દર્શાવેલ શરતોને આધીન નવી શરતની

જમીન તરીકે અરજદારોને આપેલ. ત્યારપછી, અરજદારો જમીનને જૂની શરતમાં ફેરવવા માટે સામાવાળા નંબર ૧ ને રજૂઆતો કરતા રહ્યા હતા, જોકે તેમની રજૂઆતો અસ્વીકાર કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, સામાવાળા નંબર ૨ એ તારીખ ૧૫.૧૦.૨૦૦૬ ના રોજ નોટિસ આપીને અરજદારો પાસે કારણદર્શક ખુલાસો માંગ્યો હતો કે તારીખ ૨૩.૦૫.૧૯૭૮ ના આદેશમાં દર્શાવેલ શરતોનો ભંગ કરવા બદલ રેવેન્યુ કોડની કલમ ૭૯-એ હેઠળ પ્રશ્નાસ્પદ જમીન શા માટે જપ્ત ન કરવી. સામાવાળા નંબર ૨ એ ત્યારબાદ સદર કાર્યવાહીમાં આગળ વધીને, તારીખ ૦૬.૧૧.૨૦૦૬ ના આદેશ (એનેક્સર 'J') દ્વારા નિર્દેશ આપ્યો કે રેવેન્યુ એક્ટની કલમ ૭૯-એ હેઠળ જમીન સરકારશ્રીમાં નિહિત (સરકાર દાખલ) કરવામાં આવે. સદર આદેશથી નારાજ થઈને, અરજદારોએ સામાવાળા નંબર ૪ સમક્ષ રિવિઝન અરજી કરી હતી, જેમણે આક્ષેપિત આદેશ દ્વારા તેને ફગાવી દીધી હતી.

૩. અરજદારો તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ કુમારી વ્યાસ દ્વારા એવું સબમિટ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે કે જમીનમાં ખારાશ આવી ગઈ હોવાથી અરજદારો તેના પર ફળઝાઉ વૃક્ષો ઉગાડી શક્યા ન હતા, અને તેથી અરજદારોએ સરકાર દ્વારા વખતોવખત બહાર પાડવામાં આવેલી નીતિ અને પરિપત્રો મુજબ સદર જમીનને નવી શરતમાંથી જૂની શરતમાં ફેરવવા માટે વારંવાર રજૂઆતો કરી હતી, જોકે, સામાવાળા આ બાબત વિચારણામાં લીધી ન હતી. તેમના જણાવ્યા મુજબ, સામાવાળા નંબર ૨ – કલેક્ટર આટલા વર્ષો પછી કારણદર્શક નોટિસ આપી શક્યા ન હોત, અને અરજદારોને સાંભળવાની પૂરતી તક આપ્યા વિના, તેમણે રેવેન્યુ એક્ટની કલમ ૭૯-એ હેઠળ આદેશ પસાર કર્યો હતો, જે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન હતું. તેમણે એવું પણ સબમિટ કર્યું હતું કે સામાવાળા નંબર ૪ એ યોગ્ય વિચારણા કર્યા વિના અને અરજદારોની રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા વિના આક્ષેપિત આદેશ પસાર કર્યો હતો, જે ૨૯

કરવા પાત્ર છે.

૪. જો કે, રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એ.જી.પી. એ હરદાશ દેવશીભાઈ ચંદેરા નામના વ્યક્તિને જમીન વેચવા માટે અરજદારો દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોરતા સબમિટ કર્યું હતું કે અરજદારોએ પ્રશ્નાસ્પદ જમીન પર ક્યારેય ખેતી કરી ન હતી કે તેના પર ફળઝાઉ વૃક્ષો વાવ્યા ન હતા, અને મામલતદારના અહેવાલ મુજબ, તૃતીય પક્ષકાર શ્રી ચંદેરા કબજો ધરાવતા માલૂમ પડ્યા હતા. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, અરજદારોએ જે શરતો પર જમીન ફાળવવામાં આવી હતી તેનો ભંગ કર્યો હોવાથી, જમીનને નવી શરતમાંથી જૂની શરતમાં ફેરવવાની રજૂઆતો સંબંધિત સત્તાધિકારી દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૫. પ્રસ્તુત કેસમાં, અરજદારો દ્વારા એ બાબત નકારવામાં આવી નથી કે અરજદારો કાયમી ધોરણે ગાંધીનગર ખાતે રહેતા હતા, જ્યારે પ્રશ્નાસ્પદ જમીન માંગરોળ ખાતે આવેલી હતી. એ પણ સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે જમીન ફળઝાઉ વૃક્ષો ઉગાડવા માટે યોગ્ય ન હોવાથી, અરજદારોએ છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી વૃક્ષો ઉગાડ્યા ન હતા. એ બાબત પણ અપિવાદિત છે કે અરજદારોએ સદર જમીનનો કબજો તૃતીય પક્ષકાર શ્રી ચંદેરાને સોંપી દીધો હતો, અને સદર જમીન સદર શ્રી ચંદેરાને વેચવાની મંજૂરી માંગતી અરજી પણ રજૂ કરી હતી.

૬. આ સંજોગોમાં, સ્પષ્ટપણે ફલિત થાય છે કે અરજદારો જે હેતુ માટે જમીન ફાળવવામાં આવી હતી તે હેતુ હાંસલ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા, અને અરજદારોએ પ્રશ્નાસ્પદ જમીન પર જાતે ખેતી કરી ન હતી, અને જમીનનો કબજો પણ તૃતીય પક્ષકારને સોંપી દીધો હતો. તેથી, અરજદારોએ મંજૂરીના આદેશની શરતોનો સ્પષ્ટ ભંગ કર્યો હતો, જેના માટે

કલેક્ટરે અરજદારો સામે કાર્યવાહી કરવા માટે કારણદર્શક નોટિસ આપેલ. અરજદારોના વિદ્વત્ કાઉન્સિલ દ્વારા એવું સબમિટ કરવામાં આવ્યું હોવા છતાં કે અરજદારોને સાંભળવાની તક આપવામાં આવી ન હતી, કોર્ટને તેમાં કોઈ તથ્ય જણાતું નથી. સ્વીકાર્યપણે, સામાવાળા નંબર ૨ દ્વારા જારી કરાયેલ કારણદર્શક નોટિસ અરજદારોને બજી ગઈ હતી, છતાં તેમણે સુનાવણી સમયે હાજર ન રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું. કલેક્ટરના આદેશ પરથી ફલિત થાય છે કે, તૃતીય પક્ષકાર શ્રી ચંદેરા પોતે અરજદારોના પાવર ઓફ એટોર્ની હોલ્ડર હોવાનો દાવો કરીને હાજર રહ્યા હતા. આ હકીકત સામાવાળાના એ સ્ટેન્ડને પણ વ્યાજબી ઠેરવે છે કે અરજદારોએ જમીનનો કબજો તૃતીય પક્ષકારને સોંપી દીધો હતો, અને તેઓ પ્રશ્નાસ્પદ જમીનમાં ખેતી કરતા ન હતા.

૭. આ સંજોગોમાં, તલાટી-કમ-મંત્રીના અહેવાલને ધ્યાનમાં રાખીને કે અરજદારો ઘણા વર્ષોથી ગામમાં રહેતા ન હતા, અને છેલ્લા ૧૫ કરતાં વધુ વર્ષોથી ફળઝાઉ વૃક્ષો વાવવા માટે જમીન પર ખેતી પણ કરતા ન હતા, અને મંજૂરીની શરતોનો સ્પષ્ટ ભંગ થયો હોવાથી, રેવેન્યુ એક્ટની કલમ ૭૯-એ ને ધ્યાનમાં રાખીને જમીન સરકારમાં નિહિત (સરકાર દાખલ) કરવા માટે કલેક્ટર દ્વારા કે એસ.એસ.આર.ડી. દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશોમાં કોઈ ભૂલ શોધી શકાય નહીં.

૮. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજી ગુણદોષ વિનાની હોય, રદ કરવાને પાત્ર છે અને તદનુસાર રદ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, રદ થાય છે. રૂલ વીસર્જિત કરવામાં આવે છે.

(બેલા એમ. ત્રિવેદી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.